

DEDEK CRESCENS LAJOS:

A karthausiak Magyarországon 1899. 137. oldal.

<https://mek.oszk.hu/14800/14801/14801.pdf>

A különböző előzményeket Dedek alapján további szerzők is felsorolják:

TÖRÖK József – LEGEZA László: Kartauziak. Bp., 2001. 39. oldal.

Fejér, Georgius: Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Tomi IX. Vol. 5. (Budae, 1834.) 239. oldaltól.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/KozMagyOkmanytarak_Codex_Diplomaticus_Tom_9_vol_5/?pg=272&layout=s

CXIII.

An. Ch. 1378. Ludouicus R, H. claustrum S. Michaelis de Leweld pro FF, Carthusianis liberaliter fundat.

Ludouicus, Dei gratia Hungariae, Poloniae, Dalinatie, Croatiae, Ramae, Seruiae, Galliciae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque Rex, Princeps Salernitanus et honoris montis Sancti Angeli Dominus. Omnibus Christi fidelibus, praesentibus, pariter et futuris, praesentium notitiam habituris, salutem in omnium Salvatore sempiternam. Splendens lumine et ineffibili praeditus Maiestate Patris aeterni filius, Dominus Iesus Christus, qui est lux vera, et omnem hominem venientem in hunc mundum illuminat, sacrum Carthusianum ordinem, lucernam claritatis ardentem, et lumen doctrinae fulgore praelucidum in tempio vniuersitatis ecclesiae accendens, vt omnibus longe lateque refulgeat, super candelabrum eminentis religionis erexit. Huius ordinis incliti professores, qui illum re profitentur et nomine, non indigne lucernae describuntur officio et luminis intitulatione recensentur: ipsi namque sunt, per quos praecedit ante omnia timor Domini cum innocencia vitae, puritate concordans, lumen caritate veritatis ostendunt, ex infirmitate culpa alios orando releuare conantur, tanto procul dubio efficaciores preces fundentes ad Dominum, quanto per sanctitatem vitae ac conscientiae puritatem, gratiores in illius, quem orant, conspectu redduntur; quorum suffragia eo instantius, eo humiliter affeclamus, quo illa nobis amplius necessaria, ea nostrorum consideratione defectuum, ac instantium periculorum multiplicatione fatemur; ascendit enim fumus aromatum in conspectum nostri ac considerationis de ipsorum fama laudabili, meritis Deo placitis et actibus virtuosus: Vnde Zelo deuotionis ipsorum velut igne accensi ad nostrae salute in animae oculos mentis conuertentes, habita exinde deliberatione praematura monasterium seu claustrum pro dicto sacro ordine Carthusiensi, quem a Sede Apostolica inter ceteros ordines singulariter et specialiter priuilegiatum nouimus, ac multipliciter commendatum, in quadam valle seu loco

iuxta **oppidum nostrum Leweld** vocatum, Comitatus Wesprimiensis, Strigoniensis Dioecesis. erigere et iocare praeeligentes fundauimus Deo auxiliante consummando et dotando in honorem bealissimi **Michaelis Archangeli, Praepositi Paradisi**, qui animarum suscipiendarum a Domino accepit potestatem, pro eorum» sancta congregatione et conuentu, quem locum yallem Sancti Michaelis in nomine Domini appellamus, in quo loco seu claustro omnium creatori et coelorum reginae, matri misericordiae, cuius obsequio quotidie deputati existunt, pro nostra et serenissimarum Principissarum, Dominarum vtriusque Elisabeth, Genitricis et Consortis, nec non puerorum nostrorum carissimorum salute et prosperitate, ac oim Excellentissimorum Principum, Dominorum Caroli patris et Andreae, Ierusalem et Siciliae regum, nec non Stephani Ducis, fratrum nostrorum carissimorum, feicium recordationum animarum refrigerio et remedio phialas odoramentis orationum pienas, placabiles offerant, procul dubio, quae per ipsos iuste petita fuerint, ab ipsius genitricis piissimo filio eius intercessionibus facilius impetrabuntur. Vt igitur in eodem claustro Prior, duodecim monachi sacerdotes, seu ad sacerdotium promouendi, nec non duo Clerici, quorum vnus Diaconus et alter subdiaconus existant, coelibem vitam ducentes, et eorum domestica familia, qua commoda carere non possunt, valeat debito modo pro vitae necessariis sustentari, in patrimonium Crucifixi, ac pro eorum sustentatione quoddam **Castrum nostrum Volgkeu** vocatum, quod ob Zelum deuotionis nostrae dirui fecimus et deponi, cum villis videlicet **Leweld et Ordoleweld** (Erdoleweld) in Wesprimiensi, et Nyul nuncupatis in Iauriensi, nec non vnum oppidum nostrum prope lacum Platase (Balaton) Tapolch a vocatum, in Zaladiensi Comitatus, existentes, item alias tres possessiones nostras tauernicales Barbach, cum lacu similiter Barbach vocato, Sarkany Kisfalud nuncupatis, in Comitatu Soproniensi existentes nec non fluuio Rapchaet piscaturis eiusdem ad praedictam possessionem Sarkan pertinente, similiter iure patronatus Ecclesiarum Parochialium, villarum et locorum supradictorum, ac cum omnibus Iobgionibus, populis, colonis et incolis, montibus, vallibus, syluis, nemoribus, terris cultis et incultis, campis, agris, pratis, curiis, praediis, fundis, aquis, piscinis, riuis, molendinis, pomoeriis, vineis, iuremontano, muneribus, collectis, censibus, tributis, seruitiis, ac aliis omnibus earum vtilitatibus et vtilitatum quarumlibet integritatibus et pertinentiis vniuersis, sub eisdemque quibus nos et nostri Castellani et officiales hactenus teneimus, conseruamus et possidemus ab antiquo, nouae nostrae donationis titulo et prouisionis nostrae dono, dedimus, donauimus et contulimus dicto **claustro Sancti Michaelis foundationis nostrae praescriptae Priori et fratribus Carthusianis**, in eodem Deo iugiter et deuote famulantibus, praesentibus et futuris iure perennali, irrefragabiliter tenenda, vtenda, conseruanda et possidenda, imo damus, donamus, conferimus ac cum eisdem ipsam nostram nouam foundationem dotamus in his scriptis; assumentes et lidenter promittentes nostro et successorum nostrorum regum nomine eosdem Priorem et fratres ordinis Carthusiensis praesentes et futuros in praetactis

oppidis, villis, possessionibus, terris ac in earum pertinentiis inodo quo supra, per nos ipsis ex praesenti nostra antidote perennaliter datis et donatis semper pacilice et quiete mamtenere, et contra quoslibet in eisdem conseruare et ab omnibus impetitoribus occasione praemissorum eos inquietare praesumentibus protegere, expedire et per omnia pollicemur defensare. Si qui yero quicquam iuris et potestatis in praedictis oppidis et possessionibus habent vel se sperant liabituos Tolumus, vt tales eorum lura, quae in eisdem praetendunt, non ab ipsis fratribus, sed a nobis, nostrisque successoiibus exequantur. Vt autem liaec nostra donatio et dotatio robur obtineat perpetuae firmitatis, nec per quempiam temporis in euentu mortalium possit reuocari, praesentes eisdem concessimus litteras nostras priuilegiales pendentis et authentici sigilli nostri noui, dupplicis munimine roboratas. Datum per manus Venerabilis in Christo Patris et Domini Domini Demetrii, Episcopi Zagrabiensis, aulae* nostrae Cancellarii, dilecti nobis et fidelis. Anno Domini Millesimo trecentesimo septuagesimo octauo, XV. kalen. Aprilis, regni autem nostri anno tricesimo septimo. Venerabilibus in Christo Patribus et Dominis Ioanne Strigonien., locique eiusdem Comite perpetuo, fratre Stephano Colocensi, sacrae paginae Magistro, Petro Iadren. Hugolino Spalaten. et Hugone Ragusien. Archiepiscopis. Emerico Agrien. eodem Demetrio Zagrabien. Goblino Transjiu. Valentino Quinqueecclesien. Decretorum Doctore, Ladislao Varadien. Gilberto Iaurien. Petro Vesprimien. Paulo Chanadien. Fratre Dominico Bosnen. Petro Vachien. Ioanne Szirmien. F. Dominico Nitrien. Paulo Tinninien. Demetrio Nonen. Chrysogono Tragur. Mathaeo Sibiricen. Stephano Faren. Iacobo Makaren. Thoma Korbauien. Michaele Scardon. et Portiua Sennien. Ecclesiarum Episcopis, Ecclesias Dei feliciciter gubernantibus. Magnificis viris Nicolao de Gara, Palatino regni nostri, et Iudice Comanorum, Ladislao Vajuoda Transyluan. Comite Iacobo de Scepus Iudice Curiae, et vniuersarum ciuitatum nostrarum, Nicolao de Zeecli Croatiae, Petro Zudar, totius regni nostri Sclauoniae, et Ioanne de Macho Banis, Georgio Zudar Pincernarum, Stephano similiter Zudar Ianitorum, Petro de Liskou Dapiferorum, Stephano Agazonum nostrorum Magistris, honore Comitatus Posonien. vacante, aliisque quam pluribus regni nostri Comitatus tenentibus ehonores.

Ex originali. Hevenesi Coll. tora. X. p. 169. Kaprinai A. tom, VIII, p. 144.

Ludovicus Dei gratia Hungaria, Polonia, Gallicia, Croatia, Rana, Serbia,
 Gallicia, Sordania, Comania, Bulgaria, Rex prius Salernitanus et Honoris
 montis Sancti Angeli Dominus omnibus Christi fidelibus presentibus patris et
 futuris presentium notitiam habetur salutem in omnium salvatore sempiterno.
 Splendens lumine ac ineffabili potestate Patris ubi Filius Dominus
 Iesus Christus, qui est lux vera et omnium hominum veritatem in hunc mundum
 illuminat Sacrum Catholice ordinem lucernam charitatis, adentem et hunc
 doctrina fulgore praevalentem in templo universalis Ecclesiae accendens ut omnibus longi
 sales, resplens sicut Candellabrum eminentis Religionis et caritatis huius in usum profertur
 qui illum reprofertur et nomine non indigne hunc de personis officio et
 hominis institutione rursus: ipsi namque sunt quos praedit ante omnia hunc
 Dni cum innocentia vita puritate concordans hunc caritate veritatis ostendunt
 ex infirmitate culpa alio modo relevare conatur, tanto potius dubio officio pro
 fundant ad Dominum, quatenus per sanctitatem vitam ac conscientiam puritatem
 gratiam in illius quem orant conspectu redduntur quorum Suffragia et instantia
 eo humiliter affectantur: quo illa nobis amplius necessaria ex nostrorum consideratione
 defertur, ac instantium periculorum multiplicatione fatamur. ascendit
 enim sumus in conspectu nostro considerationis de ipsorum fama eruditi
 merito deo placitis et actibus virtutibus. unde zelo devotionis ipsorum velut
 igne accensi ad nostra salutem animo oculorum mentis convergentes, habita eorum
 deliberatione praematura Monasterium seu Clausum pro dicto sacro ordine
 Catholice fidei quem a Sede Apostolica inter ceteros ordines singularem ac specialem
 privilegium novimus ac multipliciter commendatum, in quadam Valle seu loco
 inter oppidum nostrum LEWETA vocatum comitatus Uppinienfis, Strigonienfis
Diocesis situm et locare potestatis fundavimus Deo auxiliante consummavit
 ac dotando in honorem Beatisimi Michaelis Archangeli proprii paradisi qui animi
 suscipiendarum a Domino auxilium potestatem, pro eorum sancta congregatione et
 conventu quem locum Vallem Sancti Michaelis in nomine Domini appellamus
 in quo loco seu Clauso omnium Creatori et Coloni Reginae Mari Supplicandae
 cuius obsequio quotidie depulsi existunt pro nostra ac serenissimum
Principis Matthiae, Elisabethae Genitricis et Consortis ac non
 minorum nostrorum Carissimum salute et prosperitate ac olim Excellentis
simorum Principum Dionisii Caroli patris et Andreas Jerusalem et
Siciliae Regum nec non Stephani Sicuti fratrum nostrorum Carissimum
felicitium recolectionum animarum refrigerio et remedio placitis odoramentis
orationum plenas placabilis offerant, procul dubio quas per ipsos iusse petita
suavit ab ipsis de Genitricis primum felice episcopo intercessionibus facientibus
impetrabuntur.
 Ut igitur in eodem Clauso Prætor, Doctorem Monachi secundum seu ad
Sacerdotium promovendi nec non duo clerici quorum namque Diocesis alios faciendi

asus
 vto
 s
 1090

Voluntio

Nays - et hys -
Lind -
aladwe, sum.
Dobryen.
Tapoliza.
Barbacz.
Sarkin.
Hissalud.
Ruzozz.

excitant la libere vitam decetely, et earum domesticam familiaria qua commodè
catere non possunt. valeat debito modo pro vita necessarios sustentari, in patri:
: mortuum excusari ac pro eorum sustentatione quoddam castro nostrum Heulst
Vocatum; quod est Velum devotionis nostras dirui fecimus et deponi; cum Villy

me non unum oppidum nostrum prope lacum platus, Sapolda Vocatum in
Jaladicensi comitatibus existentes, item alij tres possessiones nostras Javornicaky
Barbacz cum lacu similiter Barbacz vocato, Sarkin, Hissalud municipal;
in comitatu Sopronensi existentes, nec non fluvio Kapeta et procuratorij episcopi

ad predictam possessionem Sarkin pertinent. similiter iure patronatus
Eclesiarum parochialium Villenum Sancti locorum supradictorum et cum omnibus
gohagionibus populi colony et incoly, montibus Vallibus, Sylvijs, remontibus
terris cultis et incultis, campis, agris, pratib, curijs, pradis, fundis, agris
pisinjs, vitis, Molendinis, pomorijis, vinis iure montano, montibus
colerib, campis, tributis, servitijs et alijs omnibus earum utilitatibus et
utilitatibus quarantibus integritatibus et pertinentijs universis, sub eisdem
melib et herminis quibus eadem nos et nosri Abbatii et Prisidi Sarkin
tenemus conferimus et possidemus ab antiquo nostra donationis libulo
et provisionis nostra doce, de divinis donationis et contributionis dicto Claustro
S. Michaelis fundationis nostra prescriptis priori et fratribus Abbatibus
in eadem de juribus et de devoti famulacionibus presentibus et futuris iure
personalibus et irrefragabilibus, tenenda utenda conferenda et possidenda. in
damus donamus conferimus, et cum eisdem ipsum nostram novam fundationem

Wollham.

Wilmitt Ewih
mum in Firum.

damus in hij scriptis assumentes et fidentes promittentes nostra et successori
nostrorum hequum nomine eadem priorum et fratrum Ordinis Abbatibus
presentibus et futuris in praesenti oppidij, villij, possessionibus, terris et caus
pertinentijs notis quo supra pro nos ipsum et praesenti nostra ambidote
perennalibus datijs et donatis semper pacifice et quiesce manere et
contra quoslibet in eisdem conferare et ab omnibus impetitionibus occasio
praemissorum eos inquinare volentibus prohibere, expedire et pro
omnia possidemus defendere. si qui vero quicquam iuris vel patrimonij
in praesenti oppidij et possessionibus habens vel se spesans habituus voluerit
vel talij eorum iura quae in eisdem praesentibus non ab ipsum fratribus
sed a notis nostris successoribus execuantur. et autem haec nostra
donatio et dotatio totius obtinere proprie fructibus nec pro quocumque
tempore in eventu mortalium potest reversari praesentibus eisdem concessimus
litteris nostras privilegiis pendentibus et habeantibus sigilli nostrum si ori
duplici maximè robata datum pro manus Venerabilis in Christo
Patri et Dni Dni Demetrii Episcopi Sagrabicensis aulae nostra sanctae

1578. Dilecti nobis et fideles Anno Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo
 octavo id Calendas Aprilis. Lesse autem regni anno tricesimo septimo venerabi-
 -libus in Christo patribus et dominis Joanne Gbigniese locum ejusdem comi-
 -procurator, fratre Stephano (colorente sacra pagina) Magistro etc.